

Invaze do Iráku míří mimo zákon. Americký Senát zneplatnil užití armády

- CZ24 News | 30. března 2023

USA/IRÁK: Americký Senát ve středu podpořil zneplatnění zákona o použití vojenské síly z roku 2002, který před 20 lety umožnil USA vést invazi do Iráku. Rozhodnutí Sněmovny reprezentantů je zatím nejasné. Prezident Biden se již dříve za tento krok postavil. Senát také podpořil zneplatnění zákona z roku 1991, který Kongres přijal před operací Pouštní bouře.

„Spojené státy, Irák i celý svět se od roku 2002 dramaticky změnily. Je načase, aby s tím šly naše zákony ruku v ruce. Tato (nařízení) již dlouho přežívají svůj účel. Jejich zneplatnění neuškodí našim vojákům v zahraničí ani naší schopnosti dohlížet na bezpečí Američanů,“ prohlásil před začátkem hlasování lídr demokratické většiny v Senátu Chuck Schumer.

Senát nicméně odmítl řadu pozměňovacích návrhů, včetně například toho na zneplatnění jiného zákona o použití vojenské síly z roku 2001. Ten USA po teroristických útocích na americkém území 11. září 2001 stále používají pro své zákroky proti teroristickým skupinám na Blízkém východě.

Aby byla dvojice zákonů skutečně zneplatněna, musí opatření vyjádřit podporu i Sněmovna reprezentantů a podepsat jej prezident Biden. Osud opatření je podle AP ve sněmovně s republikánskou většinou nejistý; všech 30 hlasů proti bylo dnes republikánských. Lídr strany v Senátu Mitch McConnell se vyjádřil proti zneplatnění, jelikož dotyčné zákony o použití vojenské síly se podle něj „přímo vztahují ke hrozbám, kterým nyní USA v Iráku a Sýrii čelí“, píše web stanice ABC News.

Bývalý demokratický prezident Barack Obama oficiálně ukončil válku v Iráku v roce 2011, nařídil stažení jednotek ze země a ohlásil „novou fázi vztahů mezi USA a Irákem“. Obama nicméně za použití téhož zákona americké jednotky do země poslal znovu o tři roky později do boje s teroristickou organizací Islámský stát (IS), uvádí stanice CBS.

Republikánský exprezident Donald Trump zákon z roku 2002 použil jako součást právního základu pro útok dronem na iránského generála Káséma Solejmáního u bagdádského letiště v roce 2020. Současný prezident Biden v projevech ke Kongresu zákon citoval, ale nepoužil jej jako základ pro žádnou vojenskou operaci.

Válka v Iráku stála Spojené státy život 4 487 vojáků a téměř bilion dolarů, podle jiných odhadů kolem 800 miliard dolarů. Koalice vedená USA podnikla 20. března 2003 do Iráku invazi kvůli obviněním, že vláda tehdejšího iráckého prezidenta Saddáma Husajna disponovala zbraněmi hromadného ničení.

Tato podezření se však později prokázala jako mylná a válka dodnes nemá jednoznačné opodstatnění. Podle nevládní organizace Iraq Body Count zahynulo v Iráku v letech 2003 až 2011 na 162 tisíc lidí, z toho téměř 80 procent civilistů, a na čtvrt milionu osob bylo zraněno.

ZDROJ: ČTK